نازه‌های نشر

شرح احوال شیخ مجتبی قزوینی به چاپ رسید

کتابی با عنوان «فرزانه فرونده جان‌ها و دل‌ها» در شرح احوال شیخ مجتبی قزوینی منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری فارس، غلامرضا گلی زواره که دارای تألیفات متعددی در تاریخ و جغرافیای جهان اسلام و دنیای تشیع، معرفی اسوه‌های شایسته و موضوعات فرهنگی اجتماعی است، در کتاب «فرزانه فرونده جان‌ها و دل‌ها» کوشیده سیمای آیت‌الله شیخ مجتبی قزوینی خراسانی (۱۳۴۶-۱۳۷۹ شمسی) را در ابعاد آموزشی، تربیتی، اخلاقی، مبارزاتی و پژوهشی ترسیم کند. کتاب حاضر در هشت بخش سامان یافته است:

نخستین بخش به دوران کودکی، مربیان، اساتید و تحصیلات شیخ مجتبی قزوینی در قزوین، نجف، کربلا، قم، مشهد و بروجرد می‌پردازد. تدریس، تعلیم و تربیت شاگردانی شایسته، ترویج تعالیم توحیدی، آموزش معارف و حکمت‌های قرآنی و روایی و مواعظ نیکو و بیدارکننده، در دومین بخش کتاب مورد بررسی قرار گرفته است. اهتمام به پژوهش و نگارش و تألیف تفسیر پنج جلدی بیان‌القرآن و نیز تدوین رساله‌ای در معرفت نفس و اثری در نقد علمی و فلسفی اصول یازده‌گانه ملاصدرا در مبانی حکمت متعالیه، تحقیقاتی در علوم غریبه و نیز جنبه‌های ذوقی، ادبی و فریحه این عالم در سرودن اشعار، از مباحثی است که در بخش سوم به آن‌ها پرداخته شده است.

مؤثر در نهضت اسلامی به رهبری امام‌خمینی(ره) به‌خصوص در خطه خراسان، افشای کارنامه فساد، تباهی و مفاسد رژیم نبرد با حکومت طاغوتی و برنتابیدن انحرافات فکری و فرقه‌ای از موضوعاتی است که در بخش چهارم از نظر خوانندگان می‌گذرد. در پنجمین بخش کتاب، سلوک اخلاقی، معنوی و عرفانی این مجتهد خودساخته و نیز فضائلی چون فروتنی، همدردی با مردم، ساده‌زیستی، قناعت، بزرگواری روح، عزت نفس، همت والا، غیرت دینی و تقید به موازین شرعی که در شخصیت ایشان تبلور یافته بود یاد کرد نمونه‌های مستند توضیح داده شده‌اند.

در مکتب این مربی مشفق و مدرس صادق، ده‌ها نفر از شخصیت‌هایی که بعدها به مقام زعامت و مرجعیت رسیدند، در عرصه‌های آموزشی، علمی و تربیتی کارنامه‌ای درخشان و پربار از خود به یادگار نهاده‌اند به شکوفایی باشکوهی رسیدند. در بخش ششم، بزرگانی چون حضرات آیات و حجج اسلام خامنه‌ای، سبستانی، محمود مجتهدی سیستانی، محمدرضا حکیمی، شهید سید محمدرضا سعیدی، شهید هاشمی‌نژاد، شهید واعظزاده خراسانی، ابوالقاسم خزعلی، سیدعباس سیدجعفر سیدان، محمدباقر ملکی میانجی و عده‌ای دیگر از اهل فضل و فضیلت که نزد این بزرگوار شاگردی کرده‌اند، معرفی شده‌اند.

شیخ مجتبی قزوینی در دفاع از ارزش‌های الهی، مبارزه با فساد و ستم و نیز افشای تحریفات فرقه‌ای از همفکری، حمایت و مشورت‌های کارسازی از علما و فضلا برخوردار بود که این بزرگان در هفتمین بخش کتاب به خوانندگان شناسانیده شده‌اند.

«فرزانه فرونده جان‌ها و دل‌ها: سیره آموزشی، تربیتی و اخلاقی آیت‌الله شیخ مجتبی قزوینی» به همراه معرفی شاگردان و دوستان ایشان، در ۲۹۵ صفحه و با قیمت ۸۵ هزار تومان توسط شرکت چاپ و نشر بین‌الملل منتشر شده است.

موعظه

آیت‌الله مظاهری

آثار یأس از استجابت دعا

رِبَّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ.

این مطلب خیلی مهم است، همان‌طور که دعا کردن پاداش دنیوی و اخروی دارد، اعراض از دعا نیز عقاب دنیا و آخرت را در پی خواهد داشت. خداوند در این آیات می‌فرماید اگر دعا در زندگی شما نباشد من به شما اعتنا ندارم و دست عنایت من از روی سر شما برداشته می‌شود. نباید این مطلب را ساده بینداریم.

اگر العیاذ بالله خداوند عنایت خود را از کسی منقطع کند، به گمراهی خود نیاید و نه تنها توبه نکند و از کرده خویش پشیمان نشود، بلکه گناه خود را توجیه کند و به قول جرج جرداق مسیحی، کار را به جایی تشنیع می‌شود. گاهی انسان با وجود اینکه می‌داند انجام کاری گناه و ناشایست است، آن را انجام می‌دهد. با این حال، هر چند خیلی بد است ولی قابل جبران است. مصیبت سخت‌تر آن است که انسان به خود نیاید و نه تنها توبه نکند و از کرده خویش پشیمان نشود، بلکه گناه خود را توجیه کند و به قول جرج جرداق مسیحی، کار را به جایی می‌رساند که ولی خدا را در مسجد، خانه خدا، هنگام نماز، قربه إلی الله و ناشایست است، آن را انجام می‌دهد. با این حال، هر چند خیلی بد است ولی قابل جبران است. مصیبت سخت‌تر آن است که انسان به خود نیاید و نه تنها توبه نکند و از کرده خویش پشیمان نشود، بلکه گناه خود را توجیه کند و به قول جرج جرداق مسیحی، کار را به جایی می‌رساند که ولی خدا را در مسجد، خانه خدا، هنگام نماز، قربه إلی الله و ناشایست است، آن را انجام می‌دهد. با این حال، هر چند خیلی بد

از جمله منکر امام زمان(ارواحنافداه)، منکر قرآن و ختم نبوت و خداوند در این آیات می‌فرماید اگر دعا در زندگی شما نباشد من به

از رحمت بی‌انتهای خدا ناامید نباشید که هرگز جز کافران هیچ کس از رحمت خدا ناامید نمی‌شود. بنابراین بنده نباید از رحمت بی‌اندازه خدا و استجابت دعا مأیوس باشد، همیشه باید با حالت امیدواری دعا کند و بداند دعا کردن خیلی پاداش و نتیجه دارد و نیز یأس و ناامیدی از رحمت خداوند گناهی در سر حد کفر خواهد داشت.

کسی که به غیر خدا تکیه کند، خدا وی را به هم او وامی‌گذارد.

محسن فاطمی‌نژاد

ساعتی پای صحبت صدیقه احمدی، طراح و گرافیست و عرض ارادتش به ساحت امام هشتم(ع) با هنر کاغذی

امام رضا(ع) قلب ایران است

■ فرایند ایده‌یابی و پرداخت شما به موضوعی که قرار است کار کنید چطور پیش می‌رود؟

ما با دو بخش مواجه‌ایم؛ یکی مربوط به دیگری ایده‌پردازی. اینکه کارهای من بیشتر جنبه مذهبی پیدا کرده بخشی به علاقه خودم و بخشی نیز به سفارش‌هایی برمی‌گردد که داشته‌ام. فارغ از کار هنری در این حوزه به نظرم در زندگی روزمره خودمان باید بیشتر از این‌ها از آموزه‌های اهل بیت استفاده کنیم و شاید سوق پیدا کردن به کار روی این موضوعات برای خود من از این حیث اهمیت داشته باشد.

در خصوص ایده‌پردازی هم شما باید از قبل اطلاعات داشته باشید؛ حالا نمی‌گویم اطلاعات زیادی اما اطلاعات نیاید کم باشد چون بعضی اوقات حتی یک جمله می‌تواند به ایده‌پردازی منجر شود کمک کند. حالا این بستگی دارد که سفارش‌دهنده یک بخشی از موضوع و اطلاعات را در اختیار من می‌گذارد و گاهی اوقات یک موضوع کلی داده می‌شود و من خودم می‌روم و در مورد آن مطالعه می‌کنم که به نظرم دوستان دیگر هم حتماً همین کار را می‌کنند. چون برای ایده‌پردازی لازم است به ذهن یکسری اطلاعات بدهیم و ذهن بیاید و از طریق نشانه‌هایی که قبلاً وجود داشته -و گاهی ممکن است سعی کند نشانه جدیدی به آن قبلی‌ها اضافه کند- پیوندی برقرار کند و خروجی بگیرد. حالا این بیشتر در ذهن شکل می‌گیرد یعنی یک فرایند ذهنی و گاهی حسی دارد و گاهی می‌توانیم آن را منطقی توضیح دهیم و گاهی به نظرم نمی‌شود. به‌خصوص موقعی که ارتباط دلی نیز برقرار می‌شود خودش تأثیر می‌گذارد. همان‌طور که گفتم لطف اهل بیت و خدا به ما زیاد است، برای من در این زمینه هم همین‌طور بوده است و همیشه لطف خودش را شامل کارهای من کرده است. زمانی بوده که من جایی وسط کار گیر کرده بودم و بعد گفته‌ام خدایا خودت به کار من برکت بده و واقعاً نمی‌آید اتفاق افتاده است؛ یعنی هم به لحاظ ایده پخته‌تر شده و هم اینکه به دل مخاطب نشسته است.

■ در بین کارهایی که در صفحه مجازیتان به اشتراک گذاشته‌اید، چند کار مشخصاً و در نگاه اول خودش را نشان می‌دهد که درباره حضرت رضا(ع) و حرم مطهر رضوی است. در مورد این کارها توضیح دهید.

کارهایی که اشاره کردید، مثلاً نمونه‌ای که در آن از مقرنس و معماری حرم اقتباس شده، حاصل کارگاه نقش بهشت ۳ در مشهد است که در آستان قدس برگزار شد. دقیقاً این فکر عالی اساتید بود که خواستند ما بیاییم و کارهای مذهبی که قرار است برای اهل بیت(ع) انجام شود به لحاظ هنری سطح بالاتری پیدا کند.

اساتید در آن کارگاه به ما گفتند شما می‌توانید از همین چیزهایی که در حرم شاهدش هستید استفاده کنید. من با توجه به تکنیکی که کار می‌کردم چند کار تولید کردم ولی یکی از ایده‌هایی که داشتم، اقتباس از عکس‌هایی بود که از مقرنس‌کاری‌ها گرفته بودم. چون انسان در لحظه ورود به حرم عمدتاً این مقرنس‌ها را که می‌بیند حس خوبی به او دست می‌دهد و حجم خوبی هم دارد و جزو المان‌هایی است که ما آن را در مساجد نیز می‌بینیم. مجموع این عوامل سبب شد از مقرنس در کنار فرم طاق مانند آن استفاده کنم. همه موارد مسیری برای رسیدن به امام رضا(ع) و جنبه معنوی کار سبب شد آن پروانه‌ها را نیز نماد خود زائر و افراد در نظر بگیرم که پیش امام رضا(ع) آمده‌اند. دقیقاً اینجا دیگر نیاز نداشتیم نقوش حرم را وارد کنیم چون خود المانی که انتخاب شد، برای مردم شکل آشنایی به نظر می‌رسد و نیازی نبود بخواهیم یک نقشی اضافه کنیم که آن نقش‌ها به لحاظ مادی و هنری ذهن مخاطب را از المان انتخاب‌شده دور کند. پس دیگر نیازی به ریزه‌کاری‌ها نداشتیم و همین خلاصه‌گویی‌ها کافی بود. حالا در کارهای هنری یک ارجحیتی وجود دارد که هر چه خلاصه‌تر، بهتر. یعنی هرچه ساده‌تر باشد مفهوم زودتر به مخاطب منتقل می‌شود. چون ایده‌پردازی که اشاره حضرت رضا(ع) و حرم مطهر رضوی است، در مورد این کارها توضیح دهید.

■ شاید کمتر از یک دهه است که روند رو به جلو و فزاینده‌ای را از رشد هنرمندان فعال در حوزه طراحی و گرافیک و... در برداختن به مضامین مذهبی می‌بینیم. خودتان فضا را چطور می‌بینید؟

پایه این اتفاقات خوب کانون هنر شیعی به همت استاد نجابتی و اساتید دیگری بود که سعی کردند بچه‌ها را رشد دهند و زمینه را فراهم کردند تا بچه‌ها به این سمت و سو سوق داده شوند. در واقع دو کار خوب انجام شد؛ از طرفی بچه‌ها را رشد دادند و از طرفی زمینه را هموار کردند تا بچه‌ها جاهای مختلف بالا بروند و شرح دادند، این سبب شد یک تعادل خوبی برقرار شود. اگر هنرمند را تربیت کنیم و نتوانیم درست او را هدایت کنیم، بالطبع نخواهیم توانست خروجی مدنظرمان را در این راستا از او بگیریم و هنرمند به سمت و سوی هدف یا چیزی که مدنظر خودم بود استفاده کردم و خروجی آن، کاری شد که شما مشاهده می‌کنید. یعنی با توجه به موضوعاتی که دغدغه‌ام بود یا سفارش‌هایی که داشتم به این خروجی رسیدم.

کار با اکرلیک، آبرنگ، مداد رنگی، چاپ دستی و امثالهم دارد؛ یکی از این تکنیک‌ها کلاژ است که از آن به تکه چسبانی نیز تعبیر می‌شود. بالطبع وقتی تعداد هنرمندان روز به روز بیشتر می‌شود، استفاده‌های متفاوت‌تری نیز از هنر صورت می‌گیرد. روی همین حساب سبکی در دنیا با عنوان هنر کاغذ یا paper art استفاده شده بود که من با کلاژ شروع کردم ولی از آنجایی که دوست داشتم کارم یک‌دست باشد سعی کردم صرفاً از یک ماده و متریال استفاده کرده و به همین دلیل کاغذ را انتخاب کردم.

به مرور زمان وقتی تحقیقات بیشتری انجام دادم خودم نیز متوجه شدم این کار را به اسم paper art یا هنر کاغذ می‌شناسند. به‌واسطه گسترش ارتباطات در فضای مجازی توانستم کار افراد بیشتری را در این حوزه ببینم و نتیجه این شد که این‌ها را به چیزی که خودم می‌خواستم تبدیل کردم. یعنی ما در فضای مذهبی چنین چیزی را نداشتیم یا حداقل من ندیده بودم و یا شاید هم کمتر بوده است. بعد من آمدم و این را در راستای کاری که من کارشناسی را گرافیک و ارشد را تصویرسازی خوانده‌ام یعنی با هر دو فضا آشنا شده و خروجی کارم پس از شروع فعالیت حرفه‌ای جدی‌ترم وارد این حوزه شد؛ یعنی تلفیقی از گرافیک و تصویرسازی، به لحاظ موضوعی نیز چون کارها پوستر است و پوستر نیز زیرمجموعه گرافیک به حساب می‌آید، می‌توانیم آن را زیرمجموعه گرافیک دسته‌بندی کنیم ولی به لحاظ تکنیک و اجرا زیرمجموعه تصویرسازی به حساب می‌آوریم. البته طراح می‌تواند در قالب پوستر از هر تکنیکی برای رسیدن به مفهوم مدنظرش استفاده کند ولی من چون خودم در دانشگاه تصویرسازی خوانده بودم، دوست داشتم از نتیجه‌اش در فضای فرهنگی و موارد دیگری که لازم می‌شود استفاده کنم.

خود تصویرسازی نیز تکنیک‌های مختلفی از جمله

که من کارشناسی ارشدم تصویرسازی است، یعنی با توجه به موضوعاتی که دغدغه‌ام بود یا سفارش‌هایی که داشتم به این خروجی رسیدم.

■ شاید کمتر از یک دهه است که روند رو به جلو و فزاینده‌ای را از رشد هنرمندان فعال در حوزه طراحی و گرافیک و... در برداختن به مضامین مذهبی می‌بینیم. خودتان فضا را چطور می‌بینید؟

پایه این اتفاقات خوب کانون هنر شیعی به همت استاد نجابتی و اساتید دیگری بود که سعی کردند بچه‌ها را رشد دهند و زمینه را فراهم کردند تا بچه‌ها به این سمت و سو سوق داده شوند. در واقع دو کار خوب انجام شد؛ از طرفی بچه‌ها را رشد دادند و از طرفی زمینه را هموار کردند تا بچه‌ها جاهای مختلف بالا بروند و شرح دادند، این سبب شد یک تعادل خوبی برقرار شود. اگر هنرمند را تربیت کنیم و نتوانیم درست او را هدایت کنیم، بالطبع نخواهیم توانست خروجی مدنظرمان را در این راستا از او بگیریم و هنرمند به سمت و سوی

نیم نگاه

مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری:

در تئاتر «بچه‌های مسجد» نگاه ما بومی‌سازی است

مسجد نماد اقشار مختلف جامعه است و اجرای تئاتر در مساجد می‌تواند در تربیت مخاطب و همراهی آن‌ها با تئاتر، بسیار تأثیرگذار باشد.

به گزارش روابط عمومی حوزه هنری، کوروش زارعی، مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری در حاشیه افتتاحیه سلسله رویداد آموزشی تئاتر مردمی بچه‌های مسجد، با اشاره به اینکه تئاتر مردمی بچه‌های مسجد جریانی است که تجربه دو دهه را در پیشانه خود دارد، گفت: در دوره جدید تحولی، در ساختار تئاتر بچه‌های مسجد تغییراتی ایجاد شده است و ما شکلی برای هنرمند مسجدی طراحی و در یک سند ۹ ساله تثبیت کرده‌ایم.

زارعی ادامه داد: بناست این سند ۹ ساله را به استان‌های کشور ارسال کنیم و حوزه هنری سراسر کشور و دفتر تئاتر مردمی بچه‌های مسجد برای اینکه به این جریان بهای بیشتری داده شود و اتفاقات خوب و موفقی رخ دهد با جامعه عمل پوشانند به این سند، ما را در رساندن به اهداف این سند ۹ ساله که در سه فرایند زمانی سه ساله قابل اجراست، یاری کنند.

این مسئول خاطرنشان کرد: بی‌شک نگاه ما در تئاتر بچه‌های مسجد این است که بومی‌سازی رخ دهد چرا که اگر تئاتری عنوان مردمی بودن را یدک می‌کشد در واقع باید برای مردم آن منطقه و آن استان و شهر باشد و بتواند آحاد مردم را درگیر خود کند.

وی افزود: در این خصوص علاوه بر تربیت هنرمند، تربیت مخاطب هم مدنظرمان است و دلیل اینکه نمایش در مسجد تولید و اجرا می‌شود این است که به هر حال مسجد نماد اقشار مختلف جامعه است و اجرای این کارها می‌تواند در تربیت مخاطب و اینکه مخاطب را با تئاتر همراه کند بسیار تأثیرگذار باشد.

مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری خاطرنشان کرد: در حوزه متن و محتوا و موضوع که یک معضل اصلی در کشور است، در تلاش هستیم و هر سال paper art یا هنر کاغذ می‌شناسند. به‌واسطه گسترش ارتباطات در فضای مجازی توانستم کار افراد بیشتری را در این حوزه ببینم و نتیجه این شد که این‌ها را به چیزی که خودم می‌خواستم تبدیل کردم. یعنی ما در فضای مذهبی چنین چیزی را نداشتیم یا حداقل من ندیده بودم و یا شاید هم کمتر بوده است. بعد من آمدم و این را در راستای کاری که من کارشناسی را گرافیک و ارشد را تصویرسازی خوانده‌ام یعنی با هر دو فضا آشنا شده و خروجی کارم پس از شروع فعالیت حرفه‌ای جدی‌ترم وارد این حوزه شد؛ یعنی تلفیقی از گرافیک و تصویرسازی، به لحاظ موضوعی نیز چون کارها پوستر است و پوستر نیز زیرمجموعه گرافیک به حساب می‌آید، می‌توانیم آن را زیرمجموعه گرافیک دسته‌بندی کنیم ولی به لحاظ تکنیک و اجرا زیرمجموعه تصویرسازی به حساب می‌آوریم. البته طراح می‌تواند در قالب پوستر از هر تکنیکی برای رسیدن به مفهوم مدنظرش استفاده کند ولی من چون خودم در دانشگاه تصویرسازی خوانده بودم، دوست داشتم از نتیجه‌اش در فضای فرهنگی و موارد دیگری که لازم می‌شود استفاده کنم.

خود تصویرسازی نیز تکنیک‌های مختلفی از جمله